

PROGRAM PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ŁOBZOWIE

rok szkolny 2018/2019

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Łobzowie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Łobzowie obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Łobzowie obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię,

umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: logopedę, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiąganiu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

* w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne

* którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych

* u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych,

świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem. Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa w Łobzowie na początku każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i logopedy, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

Szczegółowe cele wychowawczo - profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2018/2019

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów poprzez zajęcia wyrównawcze i rozwijające, zwłaszcza z przedmiotów matematyczno - przyrodniczych i korzystanie z technologii informatycznej w praktyce. Uczniowie nadal biorą udział w zajęciach wyrównawczych i rozwijających w ramach programu „INNOWACYJNA SZKOŁA, INNOWACYJNA PRACA”
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
  - Przypominanie rodzicom o dodatkowych zajęciach na zebraniach rodzicielskich, podczas indywidualnych spotkań.
  - Monitorowanie na bieżąco potrzeb uczniów, wyjaśnianie zaistniałych braków na dodatkowych zajęciach.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach .
2. **Udzielanie profesjonalnej pomocy uczniom w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.**
  - **Utworzenie Wewnętrznej Szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.**
  - **Zaznaczanie w dzienniku lekcyjnym zajęć, podczas których zrealizowane zostały elementy doradztwa zawodowego przez nauczycieli wszystkich przedmiotów.**
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
  - W terminie do końca października 2018 r. samorząd uczniowski wyłoni radę wolontariatu, która opracuje harmonogram działań.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W wyniku udziału w projekcie "W zdrowym ciele zdrowy duch" większość uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem. Nadal jednak będą kontynuowane działania zmierzające do pogłębienia wiedzy o zdrowym trybie życia.
  - W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
  - W I i II semestrze przeprowadzone zostaną spotkania, prelekcje i lekcje na temat bezpieczeństwa, **zwłaszcza dotyczące zagrożeń związanych z narkomanią i innymi uzależnieniami.**

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych (3 godzin) w klasach (6,7,8) na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji. (mocne, słabe strony, sposoby rozwijania swoich predyspozycji, pokonywania trudności)

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości i podjęcie działań nakłaniających do respektowania obowiązujących norm, w tym przede wszystkim zasad kulturalnego zachowania w życiu szkolnym (stosowanie form grzecznościowych, okazywanie szacunku starszym, kulturalne słownictwo na co dzień, przestrzeganie regulaminów, eliminowanie przypadków agresywnego zachowania uczniów w stosunku do siebie).
2. Do listopada 2018 r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w prawie wewnątrzszkolnym.
3. Zwracanie uwagi na relacje uczniów do pracowników szkoły.

KONTAKTY NAUCZYCIELE - RODZICE:

1. Dążenie do zaangażowania jak największej grupy **uczniów do uczestnictwa w konkursach kuratorskich, propagowanie tej formy konkursów wśród rodziców.**
2. **Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.**
  - **Udział w Widowisku Dumy i Radości z okazji 100 rocznicy odzyskania niepodległości.**
  - **Propagowanie wiedzy historycznej o odzyskaniu niepodległości (konkursy szkolne, artykuły w gazetce szkolnej, udział w konkursach pozaszkolnych)**
  - **Organizacja Święta Patrona Szkoły.**
3. **Opracowanie i zorganizowanie corocznego konkursu o charakterze międzyszkolnym.**
4. **Podjęcie działań mających na celu dostarczenie rodzicom i uczniom wiedzy o zagrożeniach związanych z narkomanią.**
  - **Wskazanie osób i instytucji służących pomocą w przypadku zetknięcia się z narkotykami.**
  - **Wskazanie rzetelnych źródeł wiedzy na temat uzależnień.**
  - **Kształtowanie właściwych postaw, umożliwiających dokonywanie świadomych wyborów.**
5. Zmodyfikowanie sposobów prowadzenia zajęć lekcyjnych, by w większym stopniu pełniły funkcję motywującą do dalszego kształcenia, **stosowanie TIK, wykorzystywanie istniejących pomocy dydaktycznych na lekcjach i doposażanie bazy szkoły w niezbędne pomoce, zwłaszcza w klasach VII i VIII.**

6. Wprowadzenie nowoczesnych form nauczania, wymagających od uczniów samodzielnego działania, poszukiwania informacji, np. projekty, warsztaty, co przyczyni się do tworzenia klimatu sprzyjającego uczeniu się.

- Udział w projekcie " INNOWACYJNA SZKOŁA, INNOWACYJNA PRACA".
- Stosowanie metod aktywizujących na lekcjach.
- Wydawanie gazetki szkolnej, prowadzenie szkolnego kabaretu.

7. Zwracanie uwagi rodziców na ważną rolę wyników uczniów w egzaminach zewnętrznych jako czynnika promującego szkołę i wskazującego na wiedzę i umiejętności uczniów.

8. Uatrakcyjnienie działań opiekuńczo - wychowawczych i opiekuńczych w przedszkolu, promowanie ich poprzez dostępne środki przekazu w celu pozyskania jak największej liczby przedszkolaków.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2018-2019

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<p>- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia.</p> <p>- Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez:</p> <p>- Realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej,</p> <p>- Prowadzenie pogadarek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej,</p> <p>- Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia,</p> <p>- Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa.</p>

<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (Bezpieczna droga do szkoły).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie. - Spotkania ze specjalistami. - Gazetki ścienne i ulotki. - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych. - Spotkania z higienistką szkolną i innymi specjalistami.
<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli z zakresu problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca). - Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych „Zanim spróbujesz”. - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosa), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku. - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu, organizacja konkursów. - Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uświadomienie na sygnały, które mogą niepokoić. - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach. - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc. - Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem. - Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień, np. „Narkodrom”, „Smaki życia”, „Korekta”.

		<ul style="list-style-type: none"> - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, przyjmowanie właściwej postawy wobec presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”. - Propagowanie idei programu profilaktyczno-edukacyjnego „Zapobiegać HIV i AIDS”. - Konsultacje ze specjalistami. - Film edukacyjny. - Studium przypadku.
--	--	--

B. sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 5. Rozpoznawanie swoich talentów i predyspozycji, przygotowanie do wyboru odpowiedniego zawodu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne). - Opieka nad samorządem uczniowskim. - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami. - organizacja spotkań z doradztwa zawodowego, z przedstawicielami różnych zawodów, omówienie rynku pracy w regionie, spotkania z przedsiębiorcami, wizyty w zakładach pracy.

<p>2. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie aktywności poznawczej uczniów w kierunku właściwej samooceny swoich możliwości psychofizycznych. 2. Poznanie własnej osobowości w celu określenia swoich predyspozycji zawodowych. 3. Kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych decyzji w wyborze zawodu i szkoły. 4. Aktywizacja uczniów do poznawania różnych grup zawodowych. 5. Inspirowanie młodzieży do poznawania kierunków kształcenia i wymagań edukacyjnych w szkołach średnich. 6. Poznanie zjawisk związanych z rynkiem pracy, tj. reorientacja i mobilność zawodowa czy bezrobocie. 7. Aktywizowanie i włączanie rodziców w cykl wychowawczy dziecka dotyczący wyboru zawodu i właściwej szkoły średniej. 8. Włączanie Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w proces orientacji i doradztwa zawodowego. 9. Prowadzenie diagnozy środowiska szkół średnich (ranking) i dostosowanie ofert edukacyjnych do potrzeb uczniów oraz do zmian na rynku pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie warsztatów dla klas 6,7,8 prowadzonych przez specjalistów. 2. Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert pracy. 3. Nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej. 4. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy. 5. Lekcje i spotkania z ekspertami przygotowujące uczniów do wyboru drogi zawodowej. 6. Stosowanie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów i kierunków kształcenia na rynku pracy. 7. Zpoznanie uczniów z zawodami o przyszłości na rynku pracy. 8. Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną i Urzędem Pracy w zakresie orientacji zawodowej.
---	---	--

<p>3. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców o bezpiecznym korzystaniu z Internetu.</p>	<p>- Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy.</p> <p>– Zajęcia warsztatowe ze specjalistą , nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki.</p> <p>- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne.</p>
<p>4. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<p>- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju.</p> <p>- Zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii.</p> <p>- Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu.</p>

C. sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

<p>Działania wychowawcze</p>	<p>Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej</p>	<p>Formy działań profilaktycznych</p>
<p>1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p>	<p>- Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie.</p> <p>- Zajęcia z pedagogiem szkolnym.</p> <p>- Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych.</p>

	<p>2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem. - Realizacja tematyki na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne. - Organizowanie indywidualnych kontaktów z PPP, ze specjalistami. - Realizacja zajęć na lekcjach religii. - Realizacja treningu asertywności.
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>2. Nauka dobrych manier.</p> <p>3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. <p>5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjazdów na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych. - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych. - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej. - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży. - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, wychowaniu do życia w rodzinie.

	<p>7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich. - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych”. - Dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji. - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych. - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą. - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej. - Udział w Akcji Szlachetna Paczka. - Akcja informacyjna „Zasady postępowania wobec niepełnosprawnych”.
--	--	--

D. profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki,</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>6. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z policjantem. - Konsultacje ze specjalistami. - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja tematyki na zajęciach z wychowawcą.

wychowania i opieki.	i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	- Programy edukacyjne- telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę). 6. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.	- Realizacja tematyki na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS –lekcje na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych – Co to jest stalking?

X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna	1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.	Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań.

<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<p>3. Realizacja programów prozdrowotnych.</p> <p>4. Rozmowy indywidualne.</p> <p>5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych.</p> <p>6. Ankietowanie.</p> <p>7. Redagowanie gazetek tematycznych.</p> <p>8. Realizacja wniosków z programu „W zdrowym ciele zdrowy duch”.</p> <p>9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie.</p> <p>10. Gimnastyka korekcyjna.</p> <p>11. Zajęcia z logopedii.</p> <p>12. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach.</p> <p>13. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę.</p> <p>14. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w gminie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kółka zainteresowań, - oferta DK w Wolbromiu, - SKS. <p>18. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych. - nauczyciele koordynatorzy projektów, scenariusze projektów. - pielęgniarka szkolna/dokumentacja pielęgniarki szkolnej w ciągu całego roku. <p>Nauczyciele/Dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów.</p> <p>Lekcje wychowawcze/ dzienniki zajęć specjalistów.</p>
<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<p>1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny.</p> <p>2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami.</p> <p>3. Spotkania z dietetykiem.</p> <p>4. Program profilaktyki próchnicy.</p> <p>5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>6. Konkursy plastyczne.</p>	<p>Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Lekarz stomatolog/pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów.</p>

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców.</p> <p>8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie.</p> <p>9. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, działania promujące zdrowie i zachowania prozdrowotne.</p> <p>10. Realizacja działań promujących zdrowie.</p> <p>11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków.</p> <p>12. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie.</p> <p>13. Akcja „Szkłanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”.</p> <p>14. Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych.</p> <p>15. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków.</p> <p>1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna).</p> <p>2. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas IV-VI.</p> <p>3. organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy, HIV dla uczniów klas VI-VIII.</p> <p>4. Gazetki ścienne.</p> <p>5. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.</p>	<p>Pielęgniarka szkolna.</p> <p>Przeszkoleni nauczyciele, wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie.</p> <p>Zajęcia z wychowawcami klas, dokumentacja intendenta.</p> <p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p>
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia.</p> <p>2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby.</p> <p>3. Prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p>	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazetka szkolna.</p>

<p>i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<p>4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania.</p> <p>5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO oraz Kodeksu Ucznia – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.</p> <p>6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.</p>	<p>Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.</p>	<p>1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania.</p> <p>2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł.</p> <p>3. Organizowanie wieczorów poetyckich, konkursów „mistrz życzliwości, mistrz kultury bycia” – indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p> <p>4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.</p>	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy.</p>

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: <ul style="list-style-type: none"> - agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Zajęcia warsztatowe „Nie dla agresji i przemocy w szkole”. 5. Stworzenie programu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole”. 6. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 7. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 8. Kształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy? 	<p>Pedagog, psycholog/wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.</p> <p>Wychowawcy. Nauczyciele, wychowawcy.</p>
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i oraz zasady BHP na lekcjach. 2. Organizowanie pogadarek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa. 3. Współpraca z ratownikami medycznymi. 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 5. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 	<p>Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw. Dziennik bibliotekarza.</p>

<p>kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<p>6. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.</p> <p>7. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów.</p>	
<p>2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<p>1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji.</p> <p>2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów.</p> <p>3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców.</p> <p>4. Dzień Bezpiecznego Internetu.</p> <p>5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu.</p> <p>6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p>	<p>Wyznaczeni nauczyciele – zgodnie z odrębnym harmonogramem.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) - co to jest stalking – jak sobie z nim radzić? <p>2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska. <p>3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskie Karty”.</p>	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele policji, przedstawiciele fundacji, materiały informacyjne.</p>

	<p>- uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z psychoterapeutą ds. pomocy rodzinie</p> <p>- gazetki tematyczne.</p>	
<p>IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura</p> <p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>1. Kulturowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła.</p> <p>2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym</p> <p>-włączają się w obchody ważnych rocznic</p> <p>- uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych</p> <p>- składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Kalendarz.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek.</p> <p>2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.</p>	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.</p>

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Spotkania z rodzicami – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy ze specjalistami z PPP, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. - Organizacja warsztatów np. na temat uzależnień, konsekwencje prawne sprzedaży i posiadania używek. - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą i wskazywanie możliwości skorzystania z porad specjalistów.

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych. - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

XI. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- * zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- * opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- * zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.